

Byggnadsminnesförklaring av Stene Gård, Stene 9:1, 5:1, 6:2, Järvsö socken, Ljusdals kommun

I skrivelse till riksentikvarieämbetet 15 juli 1975 har kommunstyrelsens ordförande, Einar Andersson, på kommunfullmäktiges uppdrag anhållit om byggnadsminnesförklaring av byggnaderna på fastigheten Stene 9:1 och till byggnaderna hörande eller i deras omedelbara omgivning utförda anläggningar.

Riksentikvarieämbetet har inhämtat yttrande från byggnadsnämnden.

På grund av författningsändring ikraftträd 1 juli 1976 har ärendet överförs till länsstyrelsen för handläggning.

Av länsstyrelsen 19 juli 1976 upprättad beskrivning med förslag till skyddsföreskrifter och skyddsområde har godtagits efter byggnadsnämndens hörande av kommunstyrelsen 14 mars 1978 och av kommunfullmäktige 31 mars 1978.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen (1960:690 senast ändrad 1976:440) om byggnadsminnen Stene Gård, Stene 5:1, 6:2, 9:1, Järvsö socken, Ljusdals kommun för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av byggnadsminneslagens 2 § följande skyddsföreskrifter:

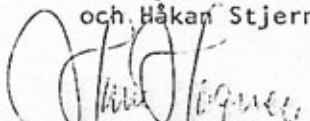
1. Byggnaderna får ej utan länsstyrelsens tillstånd rivas, flyttas eller till sitt yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. Entrehallen i båda våningarna i den östra huvudbyggnaden, får ej utan länsstyrelsens tillstånd ombyggas eller på annat sätt förändras.
3. Eventuella ombyggnadsarbeten i byggnaderna ska utföras i enlighet med förslag som godkänts av länsstyrelsen.
4. Byggnaderna ska ägnas för deras bestånd erforderligt löpande underhåll med sådana material och arbetsmetoder som deras kulturhistoriska värde kräver. Samråd med landsantikvarien skall ske när så erfordras.

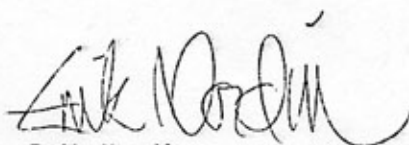
1978-05-18

11.392-2987-76

5. Anläggningens skyddsområde - angivet med streckad linje på tillhörande karta - ska vårdas på sådant sätt att anläggningens utseende och karaktär inte förvanskas. Det får sålunda inte utan länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas eller utsättas för annan väsentlig förändring.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse beslutat, har förutom föredraganden länsantikvarie Erik Nordin, även tf länsråd Göte Berggren, länsarkitekt Ture Persson och 1:e länsassessor Olle Carlbom deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövding Hans Hagnell samt ledamöterna Birgit Andersson, Sixten Bäckström, Arne Carlsson, Arne Englund, Inga Johansson, Sven Larsson, Birger Olsson, Martin Sandström, Gunnar Sigfridsson och K G Sjölander samt suppleanterna Jens Alvarsson, Alf Olsson och Håkan Stjernlöf.

Hans Hagnell

Erik Nordin

Kopia till

- Inskrivningsmyndigheten vid tingsrätten i Ljusdal
- Byggnadsnämnden i Ljusdals kommun
- Kulturnämnden i Ljusdals kommun
- Fritidsnämnden i Ljusdals kommun
- Länsmuseet
- ✓ Riksantikvarieämbetet

LÄNSSTYRELSEN
Gävleborgs län
Länsantikvarien

BYGGNAOSMINNE

Förslag 77-07-19

Stenegård

Fastighet: Stene 9:1,5:1,6:2

Kommun: Ljusdal

Socken: Järvsö

Ägare: Ljusdals kommun

Fråga väckt 77-07-15

Beslut 76-05-18

Beskrivning

Gårdsanläggningen uppfördes från 1856 som filial och lantställe åt apotekaren Julius Brun i Hudiksvall. Gården är en påkostad, närmast herrgårdsliknande anläggning med mycket välbyggda och även välbevarade ekonomibyggnader och markanläggningar som tidigare varit trädgårdar. Alla byggnader är timrade och rödfärgade utom huvudbyggnaderna som är panelinklädda och målade i gråvit färg.

Gården fungerade under 1800-talets senare del som servicecentrum för Hälsinglands nordvästra del med läkare och apotek m m. Huvudbyggnaderna har från 1905 till 1960 använts som pensionat. Nu är gården i kommunens ägo. Vissa lokaler, främst i ekonomibyggnaderna, hyrs ut till konsthantverkare.

Stenegård ingår i ett större miljösammanhang som har betecknats som riksintresse i den fysiska riksplaneringen.

1 Västra huvudbyggnaden

2 Östra huvudbyggnaden

Byggnaderna är uppförda från 1856 och är sedan panelinklädda med dekorativa detaljer. Den östra huvudbyggnaden har en bevarad glasveranda mot gården, motsvarande veranda på den västra är kraftigt ombyggt; På detta hus finns en stor veranda mot trädgården. Interiörerna är kraftigt ombyggda utom entrehallen i den östra huvudbyggnaden där panelinklädnad och spiraltrappa finns bevarade, målade i brun träådring på ett värdefullt och tidstypiskt sätt.

Yttertaken är av falsad plåt och vad gäller den östra byggnaden i bristfälligt skick. Den västra huvudbyggnaden används för servering och utställningar, den östra enbart för utställningar m m. Förslag till ombyggnad av den västra byggnaden till servering och konferenslokaler och av den östra till ateljeer och hemslöjdslokaler finns upprättat. Idag är en reparation av taken och om målning av ytterväggar aktuella. Smärre reparationer i interiörerna pågår. Ett bevarande av plåttaken har förordats av länsantikvarien.

3 Apoteket

Byggnaden tycks ha tillkommit något senare än huvudbyggnaderna men spelar en nyckelroll i anläggningen genom att den ligger mellan den inre och yttre gården och innehåller en port mellan dessa. Byggnaden är i rödfärgat timmer och i gott skick. Den har exteriört renoverats bl a genom utbyte av plåttak till tegeltak och invändigt reparerats och innehåller nu två ateljelägenheter och två ateljeer för konsthantverkare. Inga ytterligare åtgärder är aktuella.

4 Gamla Rättarbyggnaden

Byggnaden är reparerad för bostadslån och innehåller enbart bostadslägenheter, inga åtgärder aktuella.

5 Keramikverkstaden

Byggnaden är ett äldre uthus och är belägen på södra sidan om infarten så att en smal passage bildas in till yttre gårdsplanen. Byggnaden har utvändigt reparerats, bl a har papptak ersatts med tegeltak. Invändig ombyggnad av övervåningen har nyligen företagits, bl a har fönstren bytts ut.

6 Mejeriet

En liten byggnad belägen invid Apoteket. Yttre reparationer har utförts. Förslag till ombyggnad till offentliga toaletter föreligger.

7 Ladugården

Byggnaden bildar östra väggen på yttre gårdsplanen. Den är byggd i synligt timmer och har reparerats utvändigt. Interiören är bevarad till en del men stommen är i tekniskt hänseende i dåligt skick. Byggnaden saknar idag användning. Förslag till ombyggnad till utställningslokal finns utarbetat men är idag inte aktuellt av kostnadsskäl. Förslaget innebär en kraftig ombyggnad av hela huset, bl a av brandsäkerhetsskäl.

8 Kvarnbyggnaden

Panelklätt stolphus. Byggnaden innehåller intressanta tekniska detaljer, och är välbevarad, men i mycket dåligt tekniskt skick. Taket måste snabbt läggas om och rötskada i syllens i sydöstra hörnet åtgärdas. Byggnaden fungerar idag som lager. Förslag till ombyggnad till konstsmedja finns utarbetat, och torde med viss modifiering kunna genomföras utan alltför genomgripande omändringar av byggnaden.

9 Logen

Byggnaden är i relativt gott skick. Används som lager. Inga åtgärder aktuella.

10 Drängstugan

Bottenvåningen innehåller ett välbevarat stall. Övervåningen loge med bostadsrum. Byggnaden är timrad och i gott skick och saknar användning idag. Som framtida användning har planerats atelje alternativt bostad.

11 Skansen

Byggnaden innehåller ett verkstadsrum med vidhängande förfallen bostadsdel. Byggnaden är timrad och i relativt gott skick. Som framtida användning har planerats atelje alternativt bostad.

12 Magasin

Byggnaden lämnas utan åtgärd.

Mark

Anläggningens läge på en kraftig höjd har krävt omfattande markarbeten i form av stenmurar, terasser och ramper. De tekniskt alltigenom högklassiga och påkostade byggnaderna tillsammans med denna omsorgsfulla markplanering ger anläggningen en karaktär som skiljer den från omgivande bebyggelse. Ett bevarande och underhåll av mark- och parkkaraktären är således en väsentlig fråga för anläggningens värde.

Skyddsföreskrifter

- 1 Byggnaderna får ej utan länsstyrelsens tillstånd rivas, flyttas eller till sitt yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
- 2 Entrehallen i båda våningarna i den östra huvudbyggnaden, får ej utan länsstyrelsens tillstånd ombyggas eller på annat sätt förändras.
- 3 Eventuella ombyggnadsarbeten i byggnaderna ska utföras i enlighet med förslag som godkänts av länsstyrelsen.
- 4 Byggnaderna ska ägnas för deras bestånd erforderligt löpande underhåll med sådana material och arbetsmetoder som deras kulturhistoriska värde kräver. Samråd med landsantikvarien skall ske när så erfordras.
- 5 Anläggningens skyddsområde - angivet med streckad linje på tillhörande karta - ska värdas på sådant sätt att anläggningens utseende och karaktär inte förvanskas. Det får sålunda inte utan länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas eller utställas för annan väsentlig förändring.

STENE GÅRD JÄRVSÖ

Skala 1:2000

Karta tillhörande skyddsföreskrifter.

Streckad linje anger gräns för skyddsområde.

